

Obsah

Úvod o projektu	5
Uvedení do problematiky	6
Metodická doporučení	7
1. Neverbální komunikace	8
Formy mezilidské komunikace	8
Vztah verbální a neverbální komunikace	8
Neverbální komunikace a její členění	9
Vnímání neverbálních signálů a jejich interpretace	10
Interpretace pozorovaných neverbálních projevů	11
2. Pohledy	13
Pohledy a oční kontakt	13
Vlivy působící na množství a délku pohledů u slyšících lidí	13
Jak slyšící lidé vnímají déletrvajících pohled	15
Přímý oční kontakt, jeho navázání a udržování	16
Udržování očního kontaktu	17
Přerušování očního kontaktu	18
Udržování očního kontaktu během hovoru	18
Optické a jiné bariéry	19
Zaměření pohledu	21
Orientační reflex	22
Únava, stres a nepohodlí	23
Komunikace při chůzi	24
3. Mimika	26
Mimika jako indikátor emocí a vztahů	26
Mimika jako součást verbálního vyjadřování	27
Zrcadlení	30
4. Gesta	31
Gesta versus znaky	31
Dělení gest z hlediska funkcí	33
Vlivy na množství a živost gest	34
Kulturní rozdíly ve významech gest	35
Optické kontaktní signály	35
Optická forma přímá	35
Optická forma zprostředkovaná	36

5. Dotyky	38
Faktory ovlivňující dotyky mezi lidmi	38
Dotykové kontaktní signály	39
Dotykový kontaktní signál přímý	39
Dotykový kontaktní signál zprostředkovaný	40
Pravidla pro dotykové kontaktní signály	41
Vibrační signály	42
6. Komunikační vzdálenosti	43
Horizontální vzdálenosti	43
Komunikační vzdálenosti při znakování	44
Komunikační vzdálenosti při odezírání	46
Vertikální vzdálenosti	47
7. Vzájemné pozice při komunikaci	51
Vzájemná pozice komunikačních partnerů při odezírání	52
Komunikace ve skupině neslyšících osob	54
Komunikace ve skupině slyšících osob	55
Chování v prostoru	58
Závěr	59
Použitá a doporučená literatura	60
O autorce	62
O České komoře tlumočnicků znakového jazyka	63
Poznámky	66